

Forhandling

Tove Jørgensen (DKP):

Når DKP har ønsket plejehjemssagen drøftet i folketinget, er det, fordi vi mener, det er nødvendigt at tage hele den udvikling, der blev igangsat efter perspektivplan II, op til ny overvejelse. Det, vi nu ser følgerne af, er den udvikling, der er sket efter perspektivplan II's virkeliggørelse.

Den seneste tids debat om forholdene på vore plejehjem har med god grund skabt utryghed og frygt for at komme på plejehjem hos vore ældre medborgere. Det er derfor nødvendigt at slå fast, for det første at det ikke er alle plejehjem, der er som dem, der er beskrevet i aviserne, for det andet at hvis der skal ske en bedring af forholdene dér, hvor det er galt, så skal udbygningen af plejehjemmene forøges, den skal ikke indskrænkes.

En af hovedårsagerne til, at tingene har udviklet sig skævt, er, at der ikke er bygget plejehjem svarende til det faktiske behov. Det har medført strengere regler, så der er flere meget syge og plejekrævende beboere på de enkelte plejehjem. Det har samtidig ført til overbelægning af hjemmene, idet tidligere disponible rum er inddraget til beboelse. Det har også ført til, at der er for lidt personale i forhold til det øgede plejebestand, og det er også sådan, at personalet ikke har den tilstrækkelige uddannelse.

Hele denne udvikling er ikke opstået spontant. Den er nøje planlagt. Da PP II blev udarbejdet, fandt dens ophavsmænd ud af, at den sundhedsmæssige og sociale sektor tyngede stærkt på de offentlige budgetter. Det var især sygehuse og plejehjem, der var udgiftskrævende. Personaleforbruget var også for stort.

Man udtrykte i PP II frygt for, at der ikke ville være tilstrækkeligt arbejdskraftudbud til det private erhvervsliv. På trods af at virkeligheden har vist, at udbuddet af arbejdskraft er 200.000 større, end erhvervslivet har kunnet udnytte, så har man fra det politiske flertals side påvirket fortsat den nedskæringslinje, der blev foreslået i PP II. Ja, man har endog skærpet den. Personalnormeringen til plejehjem forudsættes i PP II sat til 0,9 pr. døgn pr. beboer. I udbygningsplanredegørelsen fra 1977, der går indtil 1983, forudsættes normeringen ikke at overstige 0,7.

Udbygningen af nye plejehjem er stagneret, på trods af at antallet af ældre er stigen. Ifølge planredegørelsen, de offentlige investeringer 1978-90, stiger antallet af 67-79-årige med 10 pct. indtil 1989, og indtil 1981 vil antallet stige med 6 pct. Antallet af dem på 80 år og derover vil stige med 40 pct. indtil 1989, og de vil være 14 pct. flere allerede i 1981. Man regner med, at 1 ud af hver 5 på 80 år og derover har plejehjemsbehov, og fra 85 år og opefter drejer det sig om hver tredje. Planredegørelsen fastsætter et fald i indeksen for plejehjemsdækning i 1989 til 85,6 i forhold til 1976. Dette betragtes som et minimum.

I udbygningsplanredegørelsen fra 1977 regnes der med en dækningsindeks i 1983 på 93 i forhold til 1977. Det fremhæves, at den planlagte vækst i planperioden indtil 1983 er halveret i forhold til udbygningsplanen fra 1976, og det betyder, at væksten af pladser nu er mindre end halvdelen af den vækst, der skulle til, såfremt man forudsatte uændret aldersbetinget plejehjemshyppighed for 1978-83.

Disse nedskæringer finder sted under dække af tesen om, at de ældre skal forblive længst muligt i eget hjem. Det er kommunisterne enige i at de skal. Man skal ikke anbringes på institution, før det er nødvendigt, men spørgsmålet er: hvornår er det det? Er det bedre at ligge syg, ensom og ulykkelig hjemme, hvis man ikke får tilstrækkelig omhu og pleje? Har vi da opbygget et alternativt plejesystem? Hertil siger sammenslutningen af sociale udvalg i et debatoplæg i 1977:

»Den samlede indsats for ældre i eget hjem forventes at vokse 17 pct. i planperioden 1977-82. Det svarer til en dækningsgrad af tilbud på 3 i 1980 og 3,1 i 1982.«

Derfor konstaterer oplægget, at der set i lyset af hovedmålsætningen: længst muligt i eget hjem, er tale om en forholdsvis beskedne udbygning med foranstaltninger for ældre i eget hjem og i al fald en afdæmpning af væksten i personalet til 17 pct. imod 24 pct. i den første udbygningsplan. I udbygningsplanen for 1977-83 er den planlagte vækst i personaletallet 15 pct., dvs. en yderligere nedgang i væksten. Resultatet bliver en stigende mangel på plejehjemspladser og beskyttede boliger, og det vil føre til en overbelægning eller venteafdelinger på hospitalerne,